

Київський національний університет технологій та дизайну

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В СИСТЕМУ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Освіта є одним з найстародавніших соціальних інститутів. У сучасному світі вона набуває особливої ваги. Порівняно з іншими соціальними інститутами (політика, економіка, релігія, наука, сім'я), розвивається в умовах постійних суперечностей між суспільними потребами і станом освіти, потребами і життєвими вимогами соціальних груп до неї. Звідси суперечність самого інституту, розірваність його елементів, невідповідність рівня розвитку окремих функцій, суперечність їх реалізації [1].

Згідно із законом України «Про інноваційну діяльність», “головною метою державної інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсозберігаючих технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоздатної продукції” [2].

Актуальність проблеми полягає в тому, що у сучасному вимогливому та швидкозмінному соціально-економічному середовищі рівень вищої освіти значною мірою залежатиме від результативності запровадження інноваційних технологій навчання, що ґрунтуються на нових методологічних засадах, сучасних дидактичних принципах та психолого-педагогічних теоріях, які розвивають діяльнісний підхід до навчання [3].

Інноваційна освітня політика формується на загальнодержавному рівні, її реалізація забезпечується нормативною базою і інноваційними процесами, які пов'язані зі створенням нової теорії і практики освіти та підтримкою наукових

досліджень в галузі інноватики, яка є однією з фундаментальних дисциплін що суттєво прискорює впровадження освітніх інновацій [4].

Враховані висвітлені раніше у наукових дослідженнях особливості та етапи процесу впровадження досягнень педагогічної науки, передового педагогічно досвіду та освітніх інновацій дозволили визначити такі етапи впровадження освітніх інновацій:

- *діагностичний*, на якому здійснюється моніторинг якості підвищення кваліфікації в ІППО, виявлення кола проблем; оприлюднення результатів моніторингу для усвідомлення педагогічним колективом необхідності змін і впровадження інновацій; пошук і актуалізація нових ідей;

- *підготовчий* забезпечує готовність педагогічного колективу до впровадження освітніх інновацій: ознайомлення з метою, змістом, завданнями, критеріями оцінювання та попередніми результатами (за умови, якщо впровадження даної інновації здійснювалось раніше на базі іншого навчального закладу);

- *формуючий*, на якому створюється творча група для розробки плану впровадження, програми, координацію та моніторинг отриманих результатів на кожному етапі й оформлення документації;

- *апробаційний* (освоєння) інноваційної технології; моніторинг отриманих результатів, їх оцінка. На цьому етапі важливого значення набуває роль консультанта (наукового керівника) як одного з керівників інноваційної педагогічної програми. Особливого значення набуває процес навчання педагогічних працівників ІППО (тренерів, викладачів інноваційних програм) під час якого відбувається освоєння механізмів ефективного впровадження;

- *корекційний* передбачає визначення та вивчення проблем впровадження за результатами моніторингу (мотивація, інформування учасників; фінансування, непередбачені обставини тощо) пошук шляхів їх вирішення та створення умов для повторного впровадження;

- *адаптаційний* - впровадження з урахуванням попередніх результатів: подолання опору та психологічного дискомфорту, якісне інформування суб'єктів процесу;

- *експертний* - передбачає залучення незалежних експертів для оцінювання результатів впровадження – визначає якісні зміни у підвищенні кваліфікації педагогічних працівників;

- *презентаційний* - оприлюднення результатів впровадження освітніх інновацій (конференції, семінари, Інтернет-ресурси, ЗМІ)

Визначені основні етапи впровадження освітніх інновацій у підвищення кваліфікації педагогічних працівників потребують відповідного забезпечення, тому наступним кроком є визначення видів забезпечення даного процесу [5].

Інновації в освіті – це процес творення, запровадження та поширення в освітній практиці нових ідей, засобів, педагогічних та управлінських технологій, у результаті яких підвищуються показники (рівні) досягнень структурних компонентів освіти, відбувається перехід системи до якісно нового стану. Слово «інновація» має багатомірне значення, оскільки складається з двох форм: власне ідеї та процесу її практичної реалізації. Отже, інновація освіти - цілеспрямований процес часткових змін, що ведуть до модифікації мети, змісту, методів, форм навчання й виховання, адаптації процесу навчання до нових вимог. [6]

Висновки. Таким чином, освітня інноваційна діяльність має сприяти підвищенню конкурентоспроможності випускників вищої школи, досягненню більш ефективного розвитку нашого суспільства. Модернізація системи освіти пов'язується, насамперед, із введенням в освітнє середовище інноваційних технологій, в основу яких покладені цілісні моделі навчально-виховного процесу, засновані на діалектичній єдності методології та засобів їх здійснення.

Список використаних джерел:

1. Калініна Л.М. Інформаційне управління загальноосвітнім навчальним закладом: системи, процеси, технології: [монографія] / Людмила Миколаївна Калініна. — К.: Інформавтодор, 2008. — 472 с
2. Закон України “Про інноваційну діяльність” // Економіст. — 2004. — № 5.
3. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи: монографія / за ред. П.Ю.Сауха. — Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. — 444с.
4. Нагорний Б.Г., Яковенко М.Л., Яковенко А.В. Студентство і сучасність. — К.: Арістей, 2005. — 164с
5. Ващенко Л.М. Управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону: [монографія] / Л.М. Ващенко. — К.: Видавниче об’єднання «Тираж», 2005. — 380 с.
6. Професійна освіта: Словник / За ред. Н.Г. Ничкало. — К. : Вища школа, 2000. — 153 с